RUTES D'INTERPRETACIÓ PAISATGÍSTICA: POSADA EN VALOR DE L'ENTORN NATURAL I LA HORTA

Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn



CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 18 mesos

Pressupost estimat: 45.000€

Finançament: Fons propis / Diputació de València / Fons Europeus

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

Aquesta actuació consisteix en la creació, adequació i senyalització d'una xarxa d'itineraris per als vianants i ciclistes que recorren els espais de major valor ambiental i agrícola del terme municipal de Rafelbunyol. El projecte busca connectar de manera segura el nucli urbà amb la horta i les zones naturals perifèriques, transformant camins rurals en recursos actius per a l'oci saludable i l'educació ambiental. Es pretén recuperar el valor històric i paisatgístic del municipi, oferint a la ciutadania alternatives de mobilitat recreativa que minimitzen la pressió urbanística sobre l'entorn agrícola.

La intervenció contempla la instal·lació d'una senyalística homogènia que inclou panells interpretatius en punts d'interès clau. Aquests elements explicaran de forma didàctica el funcionament de l'històric sistema de reg, la tipologia dels cultius tradicionals i la biodiversitat autòctona de la zona. A més, es durà a terme una millora del ferm en aquells trams més degradats, utilitzant materials permeables i tècniques de construcció de baix impacte que garantisquen la integració estètica en el paisatge. L'ús de suports digitals mitjançant codis QR permetrà ampliar la informació sense generar un impacte visual excessiu en l'entorn natural.

Finalment, el projecte respon a una forta demanda detectada en la participació ciutadana, on s'ha manifestat la necessitat de comptar amb més espais verds i rutes d'esplai accessibles. En dotar a la horta d'una infraestructura d'interpretació, no sols es fomenta el turisme de proximitat i l'esport, sinó que es genera un sentiment de pertinença i respecte cap al patrimoni rural. Aquesta acció esdevé una ferramenta de protecció passiva, ja que la posada en valor d'aquests espais és la millor garantia per a la seua preservació a llarg termini enfront de l'abandó o la degradació.

OE AUE IMPLICATS





ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Associacions agrícoles i esportives / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Tallers de camp amb les Associacions agrícoles i esportives per a definir els punts d'interès.
- Jornades de voluntariat ambiental per a la plantació d'espècies autòctones en els marges de la ruta.
- Enquesta digital per a la tria del nom de les rutes i validació dels itineraris.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Codi QR en els panells amb audioguies i informació ampliada en format digital.
- Ús de maquinària de baix impacte ambiental per a la reparació de camins.
- Disseny de senyalística amb materials reciclats i de llarga durabilitat.
- Aplicació mòbil amb geolocalització per a la navegació i report d'incidències.
- Enllumenat solar autònom en punts estratègics (si fóra necessari per seguretat).

Mesures de disseny passives

- Aprofitament de la traça dels camins històrics i séquies existents.
- Ús d'ombres naturals proporcionades per l'arbrat de ribera existent.
- Utilització de paviments de terra estabilitzada (terreny natural) per a mantenir la permeabilitat.
- Selecció de materials amb colors integrats en el paisatge (fusta, pedra).
- Respecte als cicles agrícoles en la planificació de les obres de manteniment.

INDICADORS

- Nombre de quilòmetres de rutes senyalitzades i adequades.
- Nombre de panells interpretatius instal·lats.
- Estimació de persones usuàries anuals de la xarxa de rutes.
- Percentatge de participació ciutadana en les activitats de voluntariat associades.

REGENERACIÓ DEL CINTURÓ VERD PERIURBÀ MILLORANT L'OMBRA I EL CONFORT DELS PASSEIGS



Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 24 mesos

Pressupost estimat: 65.000€

Finançament: Diputació de València / Generalitat Valenciana / Fons Europeus

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

Aquesta actuació consisteix en la transformació integral dels passejos perimetrals ja existents que envolten el nucli urbà de Rafelbunyol. Actualment, aquests espais presenten un caràcter poc funcional a causa d'un disseny basat en l'ús predominant de palmeres molt distanciades entre si, generant una falta crítica d'ombra i un escàs atractiu per al seu ús ciutadà. El projecte se centra en la densificació de l'arbrat mitjançant la interplantació d'espècies autòctones de fulla caduca i copa ampla que complementen les palmeres actuals, creant així un dosser continu de vegetació.

La intervenció contempla la reconfiguració de les zones d'estada, actualment residuals, per a convertir-les en espais de descans de qualitat. Es preveu la instal·lació de nou mobiliari urbà ergonòmic, fabricat amb materials sostenibles, i la creació de xicotetes àrees de "micro-boscos" en els punts on el passeig és més ample. La selecció d'espècies com el lledoner o la murtra permetrà millorar la biodiversitat local i reduir la temperatura ambiental de manera significativa. A més, es renovarà la pavimentació en punts estratègics per a millorar el drenatge i la frescor del sòl, assegurant que els passejos deixen de ser simples llocs de pas per a esdevenir espais vitals i saludables de convivència.

Finalment, el projecte respon a les queixes ciutadanes recollides en les enquestes, on es reclamava específicament més ombra i espais amables. En lloc de crear noves infraestructures, es dóna valor a les existents, optimitzant els recursos municipals i millorant la transició visual cap a la horta. L'actuació inclou la revisió del sistema de reg per a adaptar-lo a les noves plantacions, assegurant un manteniment eficient i sostenible. Amb aquesta regeneració, el cinturó periurbà de Rafelbunyol recuperarà la seua funció com a pulmó verd i via de connexió social, fomentant que veïns i veïnes utilitzen aquests eixos per a l'esport i el passeig durant tot l'any.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Marxes exploratòries amb el veïnat per a identificar els punts on l'ombra és més necessària.
- Prova pilot de mobiliari de descans per a validar la seua comoditat abans de la instal·lació definitiva.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Telegestió del reg amb sensors per a evitar pèrdues d'aigua.
- Substitució de lluminàries obsoletes per LED de baixa intensitat lumínica cap al cel.
- Ús de maquinària elèctrica per a la integració del nou arbrat.
- Aplicació de tractaments ecològics contra plagues.
- Auditoria tèrmica anual amb càmeres termogràfiques.

Mesures de disseny passives

- Interplantació d'espècies caducifòlies entre les palmeres (ombra a l'estiu, sol a l'hivern).
- Creació d'illes de frescor mitjançant agrupacions vegetals denses.
- Paviment permeable en les zones de descans per a evitar l'acumulació de calor.
- Orientació de bancs per a aprofitar les brises de la horta.
- Ús de vegetació arbustiva com a pantalla protectora contra la pols i el soroll.

INDICADORS

- Nombre de nous arbres de copa ampla plantats en els passejos existents.
- Metres lineals de passeig amb ombra contínua creada.
- Nombre de noves zones de descans i bancs instal·lats.
- Reducció de la temperatura superficial mitjana en les àrees regenerades.

PROGRAMA D'HORTS URBANS MUNICIPALS: FOMENT DE L'AUTOCONSUM I LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn



CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 12 mesos

Pressupost estimat: 30.000€

Finançament: Diputació de València / Generalitat Valenciana / Fons europeus

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

Aquesta proposta consisteix en l'habilitació d'una parcel·la de titularitat municipal, per a la seua transformació en un espai d'horts urbans destinats a l'ús ciutadà. El projecte preveu la parcel·lació del terreny en xicotetes unitats de cultiu d'autoconsum, dotades de la infraestructura necessària per al reg i el magatzematge d'eines. L'objectiu fonamental és recuperar el vincle físic i cultural de la població amb la terra, fomentant la sobirania alimentària i oferint una alternativa d'oci actiu i productiu que millore la salut i el benestar dels veïns i veïnes de Rafelbunyol.

Més enllà de la producció d'aliments, el programa es configura com un potent recurs d'educació ambiental i cohesió social. Es preveu la reserva d'espais específics per a ús educatiu i per a col·lectius amb necessitats especials, promovent l'intercanvi de coneixements tradicionals entre les generacions més majors, que dominen les tècniques de cultiu de la horta, i els més joves. La gestió de l'espai estarà regulada per una ordenança municipal que promourà exclusivament l'agricultura ecològica, prohibint l'ús de productes químics de síntesi i fomentant el compostatge de residus orgànics en el mateix recinte, tancant així el cicle de la matèria orgànica a escala local.

L'actuació inclou l'adequació dels accessos i la instal·lació de zones d'ombra comunes que permeten la interacció entre els usuaris, convertint l'hort en un punt de trobada veïnal. Amb aquesta mesura, Rafelbunyol reforça la seua identitat com a poble agrícola, adaptant-la a les noves necessitats urbanes i climàtiques. El programa d'horts urbans no sols ajuda a fixar el sòl i evitar la degradació de parcel·les abandonades en la perifèria, sinó que també contribueix a la biodiversitat urbana en actuar com a reservori de varietats locals i espai de refugi per a fauna útil, com els insectes pol·linitzadors, tan necessaris per a l'equilibri de l'ecosistema local.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Associacions agrícoles / / Centres educatius / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Redacció participativa del reglament d'ús i adjudicació dels horts urbans.
- Tallers formatius obligatoris sobre agricultura ecològica per als futurs usuaris.
- Jornades de portes obertes i mercat d'intercanvi de llavors i productes de la collita.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Reg per goteig automatitzat per a minimitzar el consum d'aigua.
- Àrea de compostatge comunitari per a transformar restes vegetals en compost.
- Sistema de recollida d'aigües pluvials en la coberta del magatzem d'eines.
- Bombament solar per a la pressió de la xarxa de reg.
- App de gestió de torns i incidències per als adjudicataris.

Mesures de disseny passives

- Orientació de les parcel·les per a maximitzar l'exposició solar.
- Ús de tanques vegetals perimetrals per a protegir els cultius del vent.
- Selecció de varietats locals adaptades a les condicions del territori.
- Creació de corredors de biodiversitat (flors auxiliars) entre parcel·les.
- Ús de camins de palla o fusta triturada per a mantindre la humitat del sòl.

INDICADORS

- Nombre total de parcel·les d'hort urbà adjudicades i en ús.
- Nombre d'activitats educatives realitzades amb centres escolars a l'any.
- Volum estimat de residus orgànics compostats "in situ" anualment.
- Percentatge d'usuaris que declaren haver millorat els seus coneixements agrícoles.

REHABILITAR LA CASA DE LA DONA PER A LA RECUPERACIÓ DE PATRIMONI I ÚS SOCIAL



Repte 2: Model Urbà Compacte, Accessible i Vital

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 24 mesos

Pressupost estimat: 200.000€

Finançament: Diputació de València / Generalitat Valenciana / Estat / Fons Europeus

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

Aquesta actuació consisteix en la rehabilitació integral de la "Casa de la Dona", un immoble de caràcter històric i arquitectònic situat al cor del nucli urbà de Rafelbunyol. L'objectiu principal és la recuperació i consolidació d'aquest patrimoni edificat, que actualment es troba en desús o infrautilitzat, per a transformar-lo en un centre sociocultural de referència. Ell projecte planteja una reconfiguració dels espais interns per a convertir-los en àrees polivalents capaces d'allotjar una gran diversitat d'usos socials, culturals i formatius oberts a tota la ciutadania.

La intervenció arquitectònica respectarà els elements singulars de la vivenda original, integrant al mateix temps criteris d'accessibilitat universal i eficiència energètica. Es preveu la creació de sales de reunions, espais per a tallers, una zona d'exposicions i despatxos per a l'assessorament ciutadà. Aquesta rehabilitació permetrà dotar al centre del poble d'un equipament vital que dinamitze la vida social, oferint un espai digne i modern per a les associacions locals i fomentant la trobada entre veïns de diferents generacions en un entorn que respira la història i la identitat de Rafelbunyol.

Finalment, la recuperació d'aquesta casa antiga s'emmarca en l'estratègia de regeneració de la ciutat existent, evitant el deteriorament del centre històric i promovent l'ús racional de l'edificació ja construïda. La polivalència de l'espai permetrà que la Casa de la Dona s'adapte a les necessitats canviants del municipi, funcionant des de centre de formació digital fins a espai de mediació veïnal, garantint així un alt retorn social de la inversió i la preservació d'un llegat arquitectònic fonamental per a les futures generacions.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Tallers de co-disseny per a definir la distribució d'usos i necessitats de les entitats locals.
- Visites guiades durant el procés de rehabilitació per a conèixer el valor patrimonial de l'edifici.
- Procés participatiu per a l'elaboració del reglament d'ús i gestió dels espais comuns.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Instal·lació de sistema de climatització d'alta eficiència (aerotèrmia).
- Il·luminació LED amb sensors de presència i regulació lumínica.
- Monitoratge del consum energètic en temps real.
- Instal·lació de plaques fotovoltaiques en coberta per a autoconsum.
- Sistema d'ascensor d'última generació de baix consum.

Mesures de disseny passives

- Restauració de fusteries originals amb vidres de càmera tèrmica.
- Aprofitament de la inèrcia tèrmica dels murs de maçoneria originals.
- Ventilació natural creuada mitjançant la recuperació de patis i buits.
- Ús d'aïllaments naturals (suro o llana mineral) en cobertes i mitgeres.
- Protecció solar mitjançant porticons i persianes tradicionals.

INDICADORS

- Superfície total rehabilitada (m^2) i posada a disposició de la ciutadania.
- Nombre anual d'usuaris i entitats que fan ús de les instal·lacions.
- Estalvi en el consum d'energia primària comparat amb un edifici estàndard.
- Grau de satisfacció ciutadana amb el nou equipament i la recuperació del patrimoni.

PLA DE REGENERACIÓ DEL BARRI ANTIC: AJUDES PER A LA REHABILITACIÓ ESTÈTICA I ESTRUCTURAL D'HABITATGES ANTICS



Repte 2: Model Urbà Compacte, Accessible i Vital

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució:4 anys

Pressupost estimat: 150.000€ / any

Finançament: Generalitat Valenciana / Estat

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

El programa de suport a la rehabilitació del nucli històric naix amb la voluntat de frenar el deteriorament del parc edificat més antic de Rafelbunyol i incentivar el manteniment de la població resident al centre. El pla s'articula a través de la concessió d'ajudes econòmiques directes als propietaris per a l'execució d'obres de consolidació estructural, renovació de façanes i millora de l'eficiència energètica. Es pretén així revertir el procés de degradació que pateixen algunes vivendes tradicionals, garantint la seguretat dels immobles i recuperant l'harmonia visual.

L'estratègia d'intervenció prioritza aquelles actuacions que posen en valor els elements arquitectònics singulars, com ara balcons de forja, fusteries de fusta i motllures, seguint una guia d'estil que assegure la coherència estètica del conjunt. A més de les millores ornamentals, el pla posa un focus especial en l'habitabilitat interna, subvencionant la instal·lació d'aïllaments tèrmics i la substitució de cobertes obsoletes per solucions modernes que respecten la imatge de teula tradicional. D'aquesta manera, es facilita que les cases antigues puguen competir en confort amb les noves construccions, evitant l'abandonament de les propietats i el conseqüent buidatge social i comercial de la zona antiga.

L'Ajuntament actuarà com a ens facilitador, oferint un servei d'assessorament tècnic per a tramitar les subvencions i supervisar la qualitat de les obres. Aquest pla no sols millora la imatge urbana del municipi, sinó que també dinamitza l'economia local en fomentar el treball per a xicotetes empreses de construcció i artesania de la zona. En última instància, la regeneració del barri antic contribueix a crear un entorn més amable i segur per als vianants, assegurant que el centre de Rafelbunyol continue sent un lloc viu, actiu i orgullós de la seua història per a les futures generacions.

OE AUE IMPLICATS





ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Associacions veinals / Empreses locals / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Reunions informatives per barris per a explicar les bases de la convocatòria i tipus d'ajudes.
- Creació d'un catàleg participatiu de "bones pràctiques" en rehabilitació basat en exemples d'èxit.
- Enquesta de seguiment per a avaluar l'impacte de les ajudes en la qualitat de vida dels residents.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Instal·lació de calderes de condensació o aerotèrmia.
- Substitució de punts de llum per tecnologia LED.
- Incorporació de domòtica bàsica per al control de consums.
- Instal·lació de plaques solars compatibles amb la normativa estètica.
- Ús de maquinària lleugera per a obres en carrers estrets.

Mesures de disseny passives

- Ús de morters de calç tradicionals per a permetre la transpiració dels murs.
- Millora de l'aïllament en cobertes (cambra d'aire).
- Recuperació de la ventilació natural mitjançant patis.
- Protecció solar passiva amb ràfecs i persianes.
- Pintura de façanes amb colors clars per a reduir l'absorció de calor.

INDICADORS

- Nombre de vivendes rehabilitades mitjançant el programa d'ajudes.
- Inversió privada induïda per cada euro públic invertit.
- Percentatge d'immobles del nucli antic que han millorat la seua qualificació energètica.
- Reducció del nombre d'immobles catalogats en mal estat o abandonats.

TRANSFORMACIÓ EFICIENT D'EQUIPAMENTS MUNICIPALS AMB CRITERI D'EFICÈNCIA EN CONSUM D'AIGUA I ENERGIA



Repte 2: Model Urbà Compacte, Accessible i Vital

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 30 mesos

Pressupost estimat: 220.000 €

Finançament: Generalitat Valenciana / Fons Europeus

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

Aquesta acció té com a finalitat la modernització estructural i tecnològica del conjunt d'edificis i instal·lacions municipals de Rafelbunyol sota criteris de sostenibilitat i estalvi de recursos. El projecte s'estructura en dues fases crítiques: en primer lloc, es realitzarà un estudi tècnic i auditories energètiques i hídriques de cada espai per a identificar punts de pèrdua o consum excessiu. En segon lloc, s'executarà la substitució dels equipaments detectats com a ineficients, com ara sistemes de climatització antics, enllumenat de baix rendiment, calderes obsoletes o aixetes i sistemes de reg que no compten amb dispositius d'estalvi d'aigua.

És fonamental destacar que aquesta actuació és complementària a la proposta 9.2 (Digitalització del manteniment d'edificis municipals). Mentre que la digitalització ofereix les eines de control i seguiment en temps real, la transformació eficient representa l'acció física de millora de les infraestructures. Juntes, permeten que l'Ajuntament no sols dispose de millors màquines, sinó d'un sistema intel·ligent que garanteix que funcionen sempre en el seu punt d'eficiència màxima, evitant el malbaratament energètic i hídric.

L'objectiu final és reduir la petjada de carboni del municipi i generar un estalvi econòmic significatiu en les factures de subministraments públics, reinvertint aquests recursos en altres millores ciutadanes. Amb la transformació d'escoles, poliesportius i oficines municipals, l'Ajuntament de Rafelbunyol dóna exemple en la lluita contra el canvi climàtic, convertint els seus edificis en infraestructures resilients, modernes i plenament compromeses amb l'Agenda Urbana 2030.

OE AUE IMPLICATS





ODS ASSOCIATS







GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Empreses locals / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Publicació d'informes anuals d'estalvi d'energia i aigua aconseguit gràcies a les millores.
- Senyalística pedagògica en els edificis explicant les millores realitzades per a conscienciar els usuaris.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Substitució de lluminàries per tecnologia LED d'alta eficiència amb sensors de presència.
- Instal·lació de vàlvules termostàtiques i sensors de cabal per a l'optimització del consum d'aigua.
- Implementació de sistemes de monitoratge energètic compatibles amb el software de gestió.
- Renovació d'equips de climatització per sistemes amb certificació A+++ o aerotèrmia.
- Instal·lació de mecanismes de descàrrega doble en cisternes i airejadors en aixetes.
- Millora de l'aïllament tèrmic en finestres i tancaments per a evitar fugues de calor/fred.

Mesures de disseny passives

- Ús de pintures tèrmiques o materials reflectants en cobertes per a reduir l'absorció de calor.
- Optimització de les zones d'ombra natural i proteccions solars (lames o tendals).
- Aprofitament de la inèrcia tèrmica dels edificis per a reduir la dependència de la climatització.
- Selecció d'equips amb materials reciclables i de llarga vida útil per a reduir residus.

INDICADORS

- Reducció del consum energètic en el conjunt d'edificis públics (kWh/any).
- Reducció del consum d'aigua municipal (m^3/any).
- Nombre d'instal·lacions auditades i renovades amb èxit.
- Tonelades de CO2 evitades gràcies a l'increment de l'eficiència.

XARXA DE REFUGIS CLIMÀTICS: ADEQUACIÓ DE ESPAIS URBANS PER A FER FRONT A EPISODIS DE CALOR EXTREMA



Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 24 mesos

Pressupost estimat: 55.000€

Finançament: Fons propis / Diputació de València / Generalitat Valenciana

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

La creació d'una xarxa municipal de refugis climàtics respon a la necessitat urgent de protegir els col·lectius més vulnerables, com infants i gent gran, davant la creixent freqüència de les onades de calor. El projecte preveu la selecció i condicionament d'una sèrie d'espais, tant interiors com exteriors, que garantisquen condicions de confort tèrmic durant els mesos d'estiu. En l'àmbit interior, s'adequaran edificis com la Llar dels Jubilats, la Biblioteca o la Casa de la Cultura, assegurant que disposen de sistemes de climatització eficients, punts d'aigua i zones de descans confortables per a l'ús ciutadà durant les hores de màxima insolació.

L'estratègia inclou també la intervenció en l'espai públic mitjançant la "refugiada" de places i parcs estratègics que actuen com a refugis a l'aire lliure. Es preveu la instal·lació d'estructures de sombreig tèxtil o pèrgoles vegetals, així com la incorporació de fonts d'aigua potable i sistemes de nebulització en aquells punts de major concurrència. L'objectiu és oferir una alternativa segura a les persones que no disposen de condicions òptimes de refrigeració a les seues llars, creant una malla de punts d'alleujament tèrmic distribuïda de manera equilibrada per tot el nucli urbà, minimitzant així els riscos per a la salut derivats de l'estrès calòric.

La posada en marxa d'aquesta xarxa anirà acompanyada d'un protocol de comunicació i senyalització clara, que permeta identificar fàcilment els refugis més propers mitjançant un logotip distintiu. Amb aquesta mesura, Rafelbunyol s'adapta de forma proactiva als efectes del canvi climàtic, millorant la resiliència del municipi i fomentant una cultura de prevenció i cura comunitària. Aquest pla no sols millora el benestar immediat, sinó que també educa sobre la importància de l'adaptació urbana, integrant solucions tècniques i socials per a garantir el dret a un entorn fresc i saludable.

OE AUE IMPLICATS



ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Campanya informativa per a donar a conèixer la xarxa i els seus horaris.
- Mapa interactiu digital on la ciutadania pot localitzar el refugi climàtic més proper.
- Tallers de prevenció sanitària davant onades de calor dirigits a la gent gran i cuidadores.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Equips d'aerotèrmia de baix consum per als refugis interiors.
- Instal·lació de sensors de temperatura i humitat per al control automàtic de la climatització.
- Sistemes de nebulització d'aigua temporitzats en espais exteriors.
- Punts d'hidratació (fonts) amb polsadors automàtics.
- Pantalles LED informatives amb dades meteorològiques i consells de salut.

Mesures de disseny passives

- Ús de pintures tèrmiques reflectants en les cobertes dels edificis refugis.
- Col·locació de tendals i pèrgoles en façanes amb orientació sud i oest.
- Foment de la ventilació natural nocturna per a refrescar els edificis.
- Selecció de paviments clars que no acumulen radiació solar (baix albedo).
- Incorporació de vegetació densa i murs verds per a augmentar l'evapotranspiració ambiental.

INDICADORS

- Nombre total de refugis climàtics (interiors i exteriors) operatius.
- Percentatge de la població que viu a menys de 5 minuts a peu d'un refugi.
- Nombre d'usuaris registrats en els refugis durant els episodis d'onada de calor.
- Reducció de la temperatura ambiental (ºC) aconseguida en els refugis exteriors.

INSTAL·LACIÓ DE PAVIMENTS PERMEABLES I INFRAESTRUCTURES BLAVES PER A EVITAR INUNDACIONS



Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 24 mesos

Pressupost estimat: 180.000€

Finançament: Diputació de València / Generalitat Valenciana / Fons Europeus

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

L'estratègia de gestió de l'aigua de pluja a Rafelbunyol evoluciona cap a un model basat en la natura que pretén reduir el risc d'inundacions puntuals i la saturació del claveguera municipal. El projecte consisteix en la substitució de superfícies impermeables per paviments filtrants i la creació d'infraestructures blaves, com ara rases vegetades o pous d'infiltració, en punts estratègics on s'acumula l'escorrentia superficial. L'objectiu és imitar el cicle hidrològic natural, permetent que l'aigua penetre directament en el terreny en lloc de discórrer ràpidament per l'asfalt, evitant així sobrecarregar els col·lectors en episodis de pluges intenses o pluges de tardor.

La implementació d'aquests sistemes se centrarà inicialment en zones d'aparcament públic, places de nova creació i camins perimetrals on el terreny permeta una bona capacitat d'absorció. Mitjançant l'ús de cel·les de drenatge i materials granulats, l'aigua es filtra de manera natural, reduint la càrrega de contaminants que arriben al medi ambient i recarregant els aqüífers locals. A més, aquestes solucions contribueixen a la reducció de la temperatura urbana gràcies a l'evapotranspiració de les zones vegetades associades, millorant alhora la qualitat estètica del paisatge urbà en integrar elements verds que funcionen com a esponges naturals davant els fenòmens meteorològics extrems.

Finalment, la instal·lació dels SUDS actuarà com una mesura d'adaptació al canvi climàtic que minimitza els danys en les infraestructures públiques i les propietats privades per l'entrada d'aigua. El projecte preveu una fase d'estudi previ de la topografia local per a optimitzar la ubicació de les àrees de bioinfiltració i garantir la seua màxima eficiència. Amb aquesta acció, substituim el model de drenatge "gris" tradicional per solucions híbrides més resilients, econòmiques de mantenir a llarg termini i respectuoses amb el cicle hídric de la comarca de l'Horta Nord.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Empresa concessionària del cicle de l'aigua / Confederació Hidrogràfica

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Vídeo explicatiu en xarxes socials sobre com funcionen els paviments permeables per a evitar inundacions.
- Jornada tècnica oberta a professionals del sector de la construcció local sobre noves tècniques de drenatge.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Sensors de cabal per a monitorar la capacitat d'absorció dels pous.
- Maquinària de neteja a pressió específica per a mantenir la porositat dels paviments.
- Vàlvules de control per a la gestió de l'escorrentia.
- Filtres d'hidrocarburs integrats en les rases de drenatge.
- Ús de drons amb càmeres tèrmiques per a avaluar l'efecte refrescant de la vegetació.

Mesures de disseny passives

- Disseny de pendents naturals cap a les zones d'infiltració (grau zero).
- Ús de graves i àrids locals per a les capes filtrants.
- Selecció de plantes de ribera que suporten tant la inundació temporal com la sequera.
- Aprofitament de la capacitat d'infiltració natural del sòl autòcton.
- Localització en zones baixes del nucli urbà per gravetat.

INDICADORS

- Superfície total (m^2) de paviment impermeable transformat en permeable.
- Capacitat de retenció d'aigua estimada (m^3) per episodi de pluja.
- Reducció del nombre d'incidències per embassaments en les zones intervingudes.
- Percentatge de reducció de l'escorrentia superficial cap a la xarxa general.

AMPLIACIÓ DE LA FLOTA DE VEHICLES ELÈCTRICS DE L'AJUNTAMENT

Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn



CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 4 anys (substitució progressiva)

Pressupost estimat: 120.000€

Finançament: Fons propis / Diputació de València / Generalitat Valenciana

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

El programa de renovació de la flota mòbil de l'Ajuntament de Rafelbunyol té com a objectiu principal la substitució dels vehicles de combustió interna, per alternatives d'emissions zero. L'actuació preveu l'adquisició de nous turismes, furgonetes i vehicles de manteniment elèctrics per a les diferents àrees municipals, els serveis tècnics d'urbanisme o la brigada d'obres. Amb aquesta mesura, el consistori pretén exercir un paper exemplaritzant davant la ciutadania, liderant la transició cap a una mobilitat neta que reduïsca dràsticament la petjada de carboni de l'activitat administrativa local.

L'estratègia inclou la instal·lació de punts de càrrega intel·ligents en les dependències municipals, garantint que el subministrament energètic d'aquests vehicles provinga preferentment de fonts renovables. Es prioritzarà la compra de vehicles amb alta autonomia i eficiència, adaptats a les necessitats específiques de cada servei. A més, es durà a terme un pla de formació per al personal municipal sobre la conducció eficient i el funcionament d'aquesta nova tecnologia, assegurant una optimització dels recursos i una vida útil més llarga de les bateries, minimitzant així els costos operatius derivats del combustible i el manteniment mecànic tradicional.

Finalment, l'electrificació de la flota municipal s'emmarca en el compromís del municipi amb el Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia, contribuint als objectius de descarbonització a escala europea. El projecte no sols redueix les emissions de gasos d'efecte hivernacle, sinó que també elimina la contaminació acústica produïda pels motors convencionals. Aquesta actuació es complementa amb la instal·lació de plaques fotovoltaiques en edificis públics, tancant el cercle de la sostenibilitat energètica en permetre que el propi municipi genere part de l'electricitat necessària per a moure els seus vehicles, promovent un model d'autogestió eficient i responsable.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Retolació distintiva dels vehicles com a "Transport 100% Elèctric" per a visibilitzar el compromís ambiental.
- Publicació de dades d'estalvi d'emissions anuals en el portal de transparència municipal

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Instal·lació de carregadors ràpids amb gestió dinàmica de potència.
- Ús de sistemes de telegestió de flotes (GPS) per a optimitzar rutes.
- Contractació de subministrament elèctric amb certificat de garantia d'origen 100% renovable.
- Bateries d'alta densitat energètica amb sistemes de recuperació de frenada.
- Apps de control de càrrega i estat del vehicle per als conductors.

Mesures de disseny passives

- Reducció del pes dels vehicles mitjançant la selecció de models compactes.
- Planificació de zones de recàrrega en espais d'ombra per a evitar el sobreescalfament.
- Agrupació de desplaçaments per a minimitzar el nombre de vehicles actius simultàniament.
- Estacionament en garatges municipals amb aïllament tèrmic.
- Selecció de pneumàtics de baixa resistència al rodament.

INDICADORS

- Percentatge de la flota municipal total que és elèctrica o d'emissions zero.
- Estalvi anual estimat en tones de CO_2 emeses a l'atmosfera.
- Nombre de punts de recàrrega instal·lats en dependències municipals.
- Reducció del cost anual en combustible comparat amb l'exercici anterior.

CAMPANYA DE CIVISME I ADN CANÍ: CONTROL D'EXCREMENTS EN LA VIA PÚBLICA PER A MILLORAR LA NETEJA URBANA



Repte 1: Rafelbunyol Sostenible, Resilient i Connectat amb el seu Entorn

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 8 mesos

Pressupost estimat: 20.000€

Finançament: Fons propis / Diputació de València

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

El programa de control d'excrements mitjançant l'ADN caní sorgeix com una resposta tecnològica i efectiva al problema recurrent de la brutícia en la via pública, una de les queixes principals detectades en el diagnòstic ciutadà.Després de fer un cens genètic de mascotes, els serveis de neteja i la Policia Local poden recollir mostres de les deposicions abandonades al carrer per a identificar genèticament el propietari infractor, permetent una gestió de la neteja urbana basada en la responsabilitat individual i el compliment de les ordenances de convivència.

L'estratègia no té una finalitat purament recaptatòria, sinó dissuasòria i educativa, buscant un canvi real en el comportament dels amos d'animals per a garantir uns carrers més higiènics i saludables. La campanya inclou una inversió en comunicació per a informar sobre els terminis d'inscripció gratuïta inicial i els beneficis de tindre un cens genètic, com ara la facilitat per a localitzar gossos robats o abandonats. A més, s'instal·larà senyalística informativa en parcs i zones de passeig recordant l'existència d'aquest control, la qual cosa redueix dràsticament el nombre d'infraccions des dels primers mesos d'implantació, millorant de forma immediata la imatge visual del municipl.

Finalment, l'actuació es complementa amb el repartiment de kits de neteja (bosses i ampolles per a diluir orins) i la millora de la freqüència de buidatge de papereres específiques. Amb aquest sistema, Rafelbunyol s'uneix als municipis que apliquen la ciència i la digitalització per a resoldre conflictes de convivència urbana, optimitzant el treball de la brigada de neteja que pot dedicar més temps al manteniment general en lloc de la recollida d'excrements. El resultat és un espai públic més amable per a tothom, on la tinença responsable d'animals contribueix a la sostenibilitat i la higiene del teixit urbà, reforçant el sentiment de respecte mutu entre la comunitat.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Centres Veterinaris / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Jornades de sensibilització amb carpes informatives al mercat i parcs.
- Període d'ajudes econòmiques o bonificacions per a la realització de la prova d'ADN inicial.
- Creació d'una secció web on poder consultar l'evolució de la millora de la neteja al seu barri.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Base de dades digital integrada amb el cens municipal d'animals de companyia.
- Kits de mostreig estèrils i protocols de cadena de custòdia per a les anàlisis.
- Software de gestió de sancions automatitzat.
- Ús de QR en la xapa identificativa de l'animal vinculat al perfil genètic.
- Termòmetres i sensors d'olors per a identificar zones crítiques de neteja.

Mesures de disseny passives

- Disseny de papereres amb dispensadors integrats per a facilitar el civisme.
- Elecció de paviments fàcilment lavables en les àrees de major trànsit caní.
- Senyalística amb materials resistents a l'exterior i missatges positius.
- Ús del mapa de calor d'incidències per a planificar les rutes de neteja.
- Foment del baldejat amb aigües regenerades en els punts detectats per l'anàlisi.

INDICADORS

- Nombre de gossos censats genèticament en el municipi.
- Percentatge de reducció de la presència d'excrements en la via pública (auditoria visual).
- Nombre de mostres recollides i taxa d'identificació positiva dels propietaris.
- Grau de satisfacció ciutadana amb el servei de neteja viària post-campanya.

XARXA D'APARCAMENTS PER A BICICLETES: INFRAESTRUCTURA SEGURA PER AL FOMENT DEL TRANSPORT NO MOTORITZAT



Repte 2: Model Urbà Compacte, Accessible i Vital

CARACTERÍSTIQUES

Prioritat: Baixa / Mitjana / Alta

Termini d'execució: 12 mesos

Pressupost estimat: 40.000€

Finançament: Diputació de València / Generalitat Valenciana

DESCRIPCIÓ DE L'ACTUACIÓ

L'establiment d'una infraestructura ciclista de qualitat a Rafelbunyol és un pas fonamental per a reduir la dependència del vehicle privat en els desplaçaments interns i cap a l'estació de metro. El projecte consisteix en la instal·lació estratègica d'una xarxa d'aparcaments segurs per a bicicletes i patinets en punts clau com centres educatius, instal·lacions esportives, edificis municipals i l'intercanviador de transport. S'aposta per models d'aparcament tipus "U invertida" que permeten fixar tant el quadre com les rodes, garantint la protecció contra robatoris i facilitant l'ordenació de l'espai públic, evitant que els vehicles obstaculitzen les voreres o el pas dels vianants.

Aquesta actuació es completa amb la creació d'estacions d'autoreparació de bicicletes distribuïdes pel municipi, especialment en el carril bici existent i els punts de major concurrència ciclista. Aquests tòtems de reparació estaran equipats amb ferramentes bàsiques subjectes per cables d'acer, com ara tornavisos, claus angleses i manxes d'unflar amb manòmetre, permetent als usuaris realitzar xicotets ajustos o inflar les rodes de forma autònoma en qualsevol moment del dia.

L'objectiu final és crear un entorn urbà que convide a la mobilitat activa, eliminant les barreres logístiques que sovint frenen l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport quotidià. La inversió en aquests equipaments respon a la necessitat de millorar la intermodalitat i la sostenibilitat urbana, projectant una imatge de Rafelbunyol com un poble "bike-friendly". La senyalització d'aquests punts s'integrarà en les aplicacions municipals, permetent als ciclistes localitzar fàcilment l'aparcament o l'estació de reparació més propera, fomentant així una cultura de la bicicleta més forta i segura que contribuïsca a la reducció de sorolls i emissions contaminants al centre del poble.

OE AUE IMPLICATS




ODS ASSOCIATS





GOVERNANÇA

Agents: Ajuntament / Associacions esportives / Ciutadania

Nivell de participació: Informar / Implicar / Col·laborar / Consultar

Accions de participació:

- Mapa participatiu per a decidir la ubicació òptima dels nous aparcaments segons els fluxos d'ús.
- Taller pràctic d'ús de les estacions de reparació dirigit a joves i escolars.
- Campanya de marcatge de bicicletes per a prevenir robatoris en els nous punts de la xarxa.

SOSTENIBILITAT

Mesures de disseny actives

- Tòtems de reparació amb il·luminació LED solar integrada.
- Ús de materials metàl·lics amb tractament anticorrosiu de llarga durada.
- Bombes d'unflat amb vàlvules universals reforçades.
- Sensorització d'alguns aparcaments per a conèixer el grau d'ocupació.
- Integració de codis QR amb tutorials de reparació bàsica en cada estació.

Mesures de disseny passives

- Ubicació en zones amb vigilància natural (vistes des d'establiments o habitatges).
- Col·locació davall d'ombres existents per a evitar el sobreescalfament del mobiliari.
- Disseny ergonòmic que ocupe el mínim espai en la vorera.
- Ús d'ancoratges mecànics de fàcil substitució i manteniment.
- Alineació amb els fluxos de trànsit ciclista per a evitar desviaments innecessaris.

INDICADORS

- Nombre total d'unitats d'aparcament instal·lades en la via pública.
- Nombre d'estacions d'autoreparació operatives en el municipi.
- Nombre de bicicletes estacionades en hores punta (mesurament d'ús).
- Increment del nombre de ciclistes registrat en les vies d'accés a l'estació de metro.